

DRAMMEN
KOMMUNE

Arrangementshåndbok

Vei, natur og idrett

Drammen kommune

Håndbok for bruk av byens uterom ved arrangement (Arrangementshåndbok)

Innhold

1	Arrangører ønskes velkommen til Drammen	2
2	Kontakter for arealer som kan benyttes	2
2.1	Torg, plasser og parker	2
2.2	Idrettsanlegg	2
2.3	Bydelsanlegg	2
2.4	Kulturbygg	3
2.5	Kontakt	3
3	Arrangementstyper	3
3.1	A: Mindre og enkle arrangement	3
3.2	B: Arrangement som krever egen rigg	3
3.3	C: Større arrangement med behov for stengning av trafikkarealer	3
3.4	D: Store byfester eller arrangement med omfattende stengning av trafikkarealer	3
4	Søknadsprosedyrer for arrangement	3
4.1	Forenklet søknad	4
4.2	Fullstendig søknad	4
4.3	Søknadsfrister	4
5	God planlegging – fullstendig søknad	5
5.1	Firmaopplysninger	5
5.2	Beskrivelse av arrangement/aktivitet	5
5.3	Arealdisponering	5
5.4	Sikkerhet og vakthold	5
6	Leie av offentlige uterom. Avtale	5
6.1	Vilkår for leie/bruk	5
6.2	Avlysning	5
6.3	Avtale	6
6.4	Årlige arrangement	6
7	Noen spesielle forhold	6
7.1	Servering/ skjenking i forbindelse med arrangement	6
7.2	Andre spesielle forhold	6
8	Samarbeid	7
9	Oversikt over arealer	7
10	Politivedtekter	8

Vedlegg 1: Søknadsskjema for bruk av offentlig uterom i Drammen kommune

Vedlegg 2: Sjekkliste for søker av større arrangement.

Vedlegg 3: Oversikt over arealer som kan benyttes til utendørs arrangement i Drammen kommune.

Vedlegg 4: Politivedtekt for Drammen kommune.

Vedlegg 5: Retningslinjer for alkohol saker i Drammen kommune

1 Arrangører ønskes velkommen til Drammen

Drammen kommune ønsker å legge til rette for aktivitet i byens uterom. Dette vil skape positive opplevelse for byens innbyggere gjennom et mangfold av tilbud.

Med uterom forstås by rommene som torg, plasser, parker og lignende. Arrangement i bygninger og kulturinstitusjoner dekkes ikke av arrangementshåndboka og er heller ikke underlagt retningslinjer for bruk av uterom.

Imidlertid er det et ønske at aktiviteter med formål å gi innbyggerne gode opplevelser kan sees i sammenheng og supplere hverandre. Dette krever god koordinering mellom ulike arrangører, institusjoner og forvaltere av uterom.

Uterommene forvaltes av virksomhet Vei, Natur og Idrett (VNI) og ansvaret for koordinering er plassert i denne virksomheten. Det er også herfra den praktiske tilretteleggingen for arrangement og bruk av uterommene finner sted. VNI vil være et naturlig bindeledd mellom arrangør og de forskjellige myndighetsetatene.

Politi og Bevillingsmyndigheter har også viktige roller i forberedelser av arrangementer.

Byen Vår Drammen er en egen organisasjon. En av hovedoppgavene er å skape aktivitet i sentrum, enten gjennom økt handel, bruk av uterommene eller som tilrettelegger for arrangement.

Håndbok for arrangører skal være et hjelpemiddel for de som ønsker å legge arrangement til byens uterom.

2 Kontakter for arealer som kan benyttes

2.1 Torg, plasser og parker

Disse arealene forvaltes av virksomhet Vei, Natur, Idrett

Spørsmål om bruk rettes til *arrangementskoordinator* i VNI som sørger for at arealbruk blir samordne mellom vei avdelingen og parkavdelingen.

Bruk av disse arealene krever søknad og avtale om bruk og er underlagt ”*Retningslinjer for salg og aktivitet på torg og uterom*” (kalt Retningslinjene).

Se www.drammen.kommune.no

2.2 Idrettsanlegg

Disse arealene sammen med idrettshallene forvaltes av virksomhet Vei, Natur, Idrett.

Spørsmål om bruk rettes til avdeling Idrett.

Dersom et idrettsarrangement også skal bruke by rom sørger VNI for intern koordinering.

Bruk av idrettsanleggene følger egne regler og leievilkår.

Se www.drammen.kommune.no

2.3 Bydelsanlegg

Forvaltes av virksomhet Vei, Natur, Idrett

I enkelte bydeler finnes egne anlegg for aktiviteter. Det er ikke fastsatt egne regler for bruk av disse.

Bruk av disse anleggene forvaltes også av VNI, arrangementskoordinator gir nærmere opplysninger og veiledning.

Se www.drammen.kommune.no

2.4 Kulturbygg

Kulturbygg i kommunen forvaltes av egne institusjoner:

Drammens teater: www.drammenteater.no

Union scener: www.unionscener.no

Drammens bibliotek: www.drammensbiblioteket.no

Dersom det er aktuelt å benytte uterom i forbindelse med bruk av disse vil Drammen kommune bidra til samordning.

2.5 Kontakt

Direkte forespørsler om bruk av uterommene kan rettes til arrangementskoordinator i VNI, Drammen kommune, telefon 03008 eller via e-post til kommunepost@drmk.no.

Servicetorget kan også være behjelpelig med informasjon.

3 Arrangementstyper

3.1 A: Mindre og enkle arrangement

Dette er mindre og kortvarige arrangement med begrenset publikum og uten særskilte krav til tilrettelegging. Disse finner normalt sted på Bragernes øvre torg/torgscenen eller Strømsø torg. Krever forenklet søknad, se 4.1.

3.2 B: Arrangement som krever egen rigg.

Dette er også mindre arrangement men som i tillegg til type A har behov for utvidet tilknytning til kommunale anlegg, men uten stengning av trafikkarealer. Disse arrangementene er noe mer arealkrevende, krever gjerne forberedelser og riggetid og har moderat publikumspotensial. Krever forenklet søknad, se 4.1.

3.3 C: Større arrangement med behov for stengning av trafikkarealer

Dette er arrangement som krever plass ut over de avsatte torgarealene og hvor det er behov for teknisk tilrettelegging og *stengning av trafikk*. Disse arrangementene har et stort publikumspotensial og krever særskilte tiltak overfor publikum.

Krever fullstendig søknad, se 4.2.

3.4 D: Store by fester eller arrangement med omfattende stengning av trafikkarealer

Disse krever omfattende regulering over flere dager, har et stort publikumspotensial med omfattende tiltak overfor publikum. Arrangementene stiller store krav til koordinering mellom ulike etater.

Krever fullstendig søknad, se 4.2.

4 Søknadsprosedyrer for arrangement

Det skal søkes om alle typer arrangement i by rommene.

Søknadsskjema kan lastes ned fra www.drammen.kommune.no

4.1 Forenklet søknad

Ta kontakt med arrangementskoordinator i VNI for å

- avklare om aktuelt areal er ledig på ønsket dag
- hvilke krav som må innfris i forbindelse med gjennomføring
- om arrangørs behov for strøm, høytaleranlegg ol

Søknadsskjema ligger på www.drammen.kommune.no

Frist for mottak av søknad er avhengig av arrangementstype og regnes i forhold til arrangementsdato:

Drammen Kommune kan stille krav til renhold, vakthold, toalettforhold ved arrangement i gruppe B (pkt 3.2).

4.2 Fullstendig søknad

Før utarbeidelse av fullstendig søknad starter bør arrangør ta kontakt med arrangementskoordinator i kommunen om det ønskede arealet er ledig, og eventuelt drøfte om andre areal er bedre egnet for formålet.

Ved denne førstehenvendelsen er det viktig å bestemme varighet av opp- og nedrigging i tillegg til selve arrangementstiden.

Når tidsrom og arrangementssted(er) er klarert med kommunen må det søkes om:

1. Arrangementstillatelse fra Politiet. Politiet vurderer arrangementet i sin helhet. Politiet vil godkjenne eller avslå arrangement.
2. Meldeplikt om arrangement til brannvesen. Brannvesenet vil forklare arrangør, hvilken dokumentasjon som kreves for det enkelte arrangement, dette ihht. Brann- og eksplosjonsvernlovens § 7.

Når Drammen Kommune har reservert arealene kan detaljplanleggingen starte.

Det reserverte arealet sperrer for andre søkere. Dersom arrangør velger å avlyse eller unnlate å gjennomføre skal dette meldes Drammen Kommune snarest mulig slik at arealet kan frigis til andre.

Fullstendig søknad kreves for arrangement i gruppe C (pkt 3.3) og D (pkt 3.4).

4.3 Søknadsfrister

Forenklet søknad:

Type A: Minimum 5 virkedager.

Type B: Minimum 15 virkedager

Alle søknader krever en viss behandlingstid. Det er derfor en fordel at søknad sendes tidligere enn minimumsfristene.

Fullstendig søknad:

Type C: Minimum 3 mnd

Type D: Minimum 12 mnd

For arrangementstype C og D vil arrangementskoordinator innkalle til forhåndskonferanse når arealet er reservert for det aktuelle arrangementet, se pkt 4.2.

5 God planlegging – fullstendig søknad

God planlegging er nødvendig for en fullstendig søknad. Denne kan inneholde:

5.1 Firmaopplysninger

- Opplysninger om arrangør.
- Organisasjonsnummer og firmaattest.

5.2 Beskrivelse av arrangement/aktivitet

- Kulturelt innhold (evt. program).
- Organisasjonsplan med ansvarlige.
- Plan for gjennomføring (produksjon)
- Beskrivelse av installasjoner som skal benyttes, plassering av disse (scene, riggområde osv).
- Beskrivelse av energibehov/forsyning, lys- og lysanlegg og lignende.
- Beskrivelse av publikums fasiliteter; toalett, renhold, renovasjon.
- Matsservering, alkohol og aldersgrenser.
- Spesielle forhold som bruk av pyro, gass, ild og lignende.
- Andre relevante forhold som gjelder bruk av arealene.

5.3 Arealdisponering

- Behov for stengning av gater/veier, utrykningstraseer, kollektivtraseer og lignende.
- Plan for trafikkavvikling.
- VNI vil være behjelpelig med trafikkavviklingsplan og skal godkjenne denne.
- VNI vil sørge for nødvendige avklaringer med kollektivselskap og utrykningsetater.

5.4 Sikkerhet og vakthold.

- Brannsikkerhet og rømningsveier.
- Sperringer mellom publikum og trafikk.
- Egen ROS- analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse) og HMS- plan.
- Opplæringsplan for vaktmannskap og sikkerhetspersonell.

6 Leie av offentlige uterom. Avtale.

6.1 Vilkår for leie/bruk

Drammen Bystyre har vedtatt regler for hvordan uterommene skal brukes, Se www.drammen.kommune.no *Retningslinjer for salg og aktivitet på torg og uterom* (kalt Retningslinjene).

Enhver bruk av by rom til arrangement skal baseres på særskilt avtale mellom arrangør og kommunen.

Avtalen tar utgangspunkt i generelle vilkår for leie av areal og tilpasses de aktuelle forholdene som gjelder hvert enkelt arrangement. Disse framgår av *Retningslinjene* og Drammen kommunes regulativ for bruk av kommunal grunn.

6.2 Avlysning

Reservasjon av arrangementsdato(er) fører til at søkere som kommer senere blir avvist. Dersom arrangør velger å avlyse avtalt arrangement kan kommunen derfor kreve leie dersom avlysningen skjer etter 4 uker før avtalt tidspunkt for arrangement type C og D.

For arrangement type A og B kan kreves leie dersom avlysning finner sted etter 2 uker før arrangementsdato. Slik avlysning skal meldes skriftlig.

For øvrige regler om bruk av uterommene vises til *Retningslinjene*.

6.3 Avtale

For arrangement med forenklet søknad (type A og B) inngås enkel avtale basert på standard retningslinjer og eventuelle pålegg om spesielle publikumstiltak.

For arrangement type C og D opprettes avtale med utgangspunkt i forenklet avtale og med tillegg av det som partene finner nødvendig i forhold til arrangementets karakter og omfang.

6.4 Årlige arrangement

Årvisse arrangement bør legges fast inn i kommunens arrangementskalender. Arrangør som gjennomfører slike arrangement skal melde dette til kommunen så snart gjentakelse er besluttet.

Dersom faste arrangement ikke meldes innen et halvt år før gjennomføring har vedkommende mistet retten til å benytte det aktuelle tidspunktet.

7 Noen spesielle forhold

Arrangør anbefales å vurdere arrangementets innhold i forhold til behov for ekstern godkjenning.

7.1 Servering/ skjenking i forbindelse med arrangement

Skjenking av alkohol for enkelt anledning.

Skjenking av alkoholholdig drikk krever skjenkebevilling gitt av kommunen. Det søkes via eget skjema på kommunens nettside.

Utvidet skjenkeareal/tidsramme.

For restauratører som allerede har fast skjenkebevilling kan det søkes om utvidet skjenkeareal og /eller tidsramme for særskilte arrangement. Søknad sendes kommunen via e-post/ ordinær post.

Behandlingstid.

Behandlingstiden er ca. to uker for mindre arrangement, fra fire til seks uker for mer omfattende arrangement.

Servering av mat og/ eller alkoholfri drikk ved en enkelt anledning ansees ikke å kreve serveringsbevilling.

7.2 Andre spesielle forhold

- Avvikling av demonstrasjoner oppstår gjerne på kort varsel. Søknad om tillatelse sendes til Drammen politistasjon. Samtidig sendes søknad til kommunen om ønsket arealbruk. Politiet og kommunen vil som oftest samordne tillatelse.
- Vakt hold skal dokumenteres, eventuelt også bruk av vakt selskap. Arrangør må ved arrangementstype C og D legge fram plan for og organisering av vakt holdet. Politiet skal kontaktes og godkjenne planen.
- HMS- dokumentasjon kan omfatte både arrangørens egne organisasjoner og eventuelle underleverandører til gjennomføring av arrangementet.

- Matsservering krever melding til Mattilsynet. Arrangør sender melding i god tid før arrangementet.
- Bruk av høyttalere og andre støykilder skal følge lokale støyforskrifter. Slik bruk skal først godkjennes av Politiet.
- Ved ønske om leie/frikjøp av offentlige parkeringsarealer i forbindelse med et arrangement må det søkes om dette. Søknad rettes til Drammen Parkering i god tid før arrangementsgjennomføring. For private parkeringsarealer må avtale inngås med eier eller drifter.

8 Samarbeid

Det er viktig å ha løpende kontakt med Drammen kommunes arrangementskoordinator i alle faser av planleggingen.

Arrangementskoordinator gir veiledning om spørsmål som krever avklaring i søknaden og koordinerer kontakt mellom ulike aktører internt i kommunen.

Byen Vår Drammen har en spesiell rolle i forhold til arrangement og er underlagt en særskilt avtale med Drammen kommune om disponering av uterom.

Byen Vår Drammen kan i visse tilfeller være en samarbeidspartner ved større arrangement.

9 Oversikt over arealer

Drammen kommune disponerer en rekke uterom og arealer som kan benyttes til arrangement. Uterommene har ulik egnethet for ulike typer arrangement.

Kommunen vil være behjelpelig med å finne optimal løsning. Kommunen kan også nekte gjennomføring på ett ønsket sted og henvise arrangøren til annet sted.

Følgende uterom kan benyttes:

Byrom: Bragernes torg
 Strømsø Torg
 Torgeir Vraas plass (nær Strømsø torg)
 Nedre Storgate (gågata)
 Bruparken . Skatepark med tilleggsarealer under E18 motorveibrua
 Grønland torg (delvis privat)

Parker: Drammen Park
 Elveparken med Bragernes strand

Friområder: Holmennokken
 Sølvfastøya
 Landfalltjern
 Spiraltoppen
 Berskaug med åpne grusarealer.

Bydelsanlegg: Nordbylunden
 Konnerudsenteret
 Idrettshaller i bydelene.

Bruk av Drammens elva kan gjerne kobles til ett eller flere av uterommene som ligger nær til elva. Idrettsanleggene omfatter flere haller og utearealer. Den største er Drammenshallen som ligger på Marienlyst nær sentrum.

Bruk av gaterommene til arrangement tillates når disse tilknyttes hovedarrangement på torgene eller når det inngår i et idrettsarrangement (for eksempel maraton, sykkelritt).

Komplett oversikt over uterommene med tilhørende egenskaper, størrelse, publikumspotensial og fasiliteter finnes på www.drammen.kommune.no

10 Politivedtekter

Alle som skal gjennomføre arrangement i det offentlige rom må kjenne Politiets ansvarsområde i forhold til orden og hvilke godkjenninger som Politiet skal gi. Disse går fram av Politivedtekt for Drammen som er vedlagt håndboka.

Vedlegg 1: Søknadsskjema for bruk av offentlig uterom i Drammen kommune

Vedlegg 2: Sjekkliste for søker av større arrangement.

Vedlegg 3: Oversikt over arealer som kan benyttes til utendørs arrangement i Drammen kommune.

Vedlegg 4: Politivedtekt for Drammen kommune.

Vedlegg 5: Retningslinjer for alkohol saker i Drammen kommune

Drammen kommune

Arrangementssteder i Drammen

Oversikt over torg, plasser og uterom

Strømsø torg

Beskrivelse	Ny åpen plass i enden av Bybrua og foran jernbanestasjonen, omkranset av enkelte spisesteder. Gulv i skåret granittstein. Strømsø torg er et trafikkområde for reisende med tog, buss og taxi. Arealet er oppdelt med ulike møblering og funksjon. God tilgjengelighet og nærhet til P-hus.
Egnet til	Konserter og arrangement, ulike former for torghandel, messer og utstillinger.
Areal/utstyr	Ca 6000 m ² – kan økes i spesielle tilfeller. Trappescene mot torgarealet. Arrangementsstrøm (400V) i eget skap.

Torgeir Vraas plass, Strømsø

Beskrivelse	Intimt uterom med direkte forbindelse til Strømsø torg. Gulv i betongsstein. Fontene og torgmøblering. Omkranset av forretninger og spisesteder. God tilgjengelighet og nærhet til p-hus.
Egnet til	Salgsaktiviteter, utstillinger og mindre arrangement.
Areal/utstyr	Ca 2500 m ² . 240 V kan leveres fra lysmaster.

Bragernes Torg

Beskrivelse	Stort torgareal i hjertet av sentrum, omkranset av brede fortau med forretninger og spisesteder i bygningene. Torget er delt i Handelstorg med fontene og Øvre torg med scene med seildukstak. Torggulv i brostein, fortau i granittheller. Øvre torg islegges om vinteren. God tilgjengelighet og nærhet til P-hus.
Egnet til	Alle former for torghandel, utstillinger, salgsmesser, konserter og arrangement.
Areal/utstyr	Ca 12800 m ² Toalettanlegg for arrangement. Vannuttak Strøm 400V/240V Høytaleranlegg

Bruparken på Strømsø

Beskrivelse	Beliggende under Motorveibrua mellom Bjørnstjerne Bjørnsonsgate og Tollbugata. Arealet er delt i tre: Skatepark, umøblert areal og et areal med vann/fontene, alt omkranset av grøntarealer. God tilgjengelighet via gatenettet. Har gangveiforbindelse til Elvepromenaden.
Egnet til	Ungdomsarrangement, diverse sportsaktiviteter, salgsmesser.
Areal/utstyr	Totalt ca 8000 m2.

Holmennokken

Beskrivelse	Grøntområde på halvøy midt i Drammenselva med trær og turveier langs elvefronten. Liten strand som vender mot Bragernessiden, for øvrig mur mot elva. Holmen deler elva i Bragernesløpet og Strømsøløpet. Holmenbrua og Strømsøbrua kobler Holmen til hhv Bragernes strand og Gyldenløve brygge og sørger for tilgjengelighet.
Egnet til	Større konserter og friluftssarrangement.
Areal/utstyr	Ca 10000 m2. Energiselskapet har 2 faste strømkasser på området.

Bragernes strand

Beskrivelse	Relativt bredt parkbelte mellom Nedre Strandgate og elven nedenfor Bybrua og ikke langt fra Bragernes torg. Sykkelvei (asfalt) langs veien og turvei (grus) i parkbeltet. Store plenarealer tilrettelagt for aktivitet og omkranset av beplantning. Opparbeidede badestrender og steintrapper ut i vannet. God tilgjengelighet og nærhet til P-hus.
Egnet til	Rekreasjon og friluftssaktiviteter, gjerne relatert til vann.
Areal/utstyr	Ca 19700 m2 totalt. Lite toalettanlegg i ytterkanten. Ingen tilgang til strøm

Gamle kirkeplass

Beskrivelse	Langstrakt parkområde mellom elva og Engene, Drammens teater og Park Hotell/Frimurerlosjen 200 meter fra Bragernes torg. Plenarealer oppstykket av grusede turstier.
Egnet til	Konserter og utstillinger.
Areal/utstyr	Ca 5000 m ² Ingen tilgang til strøm

Drammen Park

Beskrivelse	Stort parkområde 200 meter fra Bragernes torg, nær Ypsilon og med en stor lekepark for barn. Oppdelt i ulike områder med ulike funksjoner. Hovedsakelig plenarealer, stein sentralt rundt fontenen.
Egnet til	Mange typer arrangement, konserter, friluftaktiviteter, utstillinger osv. Begrensninger for tyngre kjøretøy.
Areal/utstyr	Ca 30 000 m ² Overbygd Parkscene avgrenset med voller og gjerde som inneholder garderobe og fasiliteter for konserter. Toalettanlegg i tilknytning til scenen.

Sølvfastøya

Beskrivelse	Grøntområde på en øy med brutilknytning til Gulskogen bydel, ca 7 km ovenfor sentrum. Stor gresslette omkranset av trær mot elvebreddene. Sportsfiskernes hus ligger på tomta og gir mulighet for leie.
Egnet til	Lukkede arrangement, friluftaktiviteter, dyreutstillinger og lignende.
Areal/utstyr	Areal ca 28 000 m ² Tekniske fasiliteter i tilknytning til Sportsfiskernes hus.

Andre aktuelle arealer/uterom og arrangementssteder

Elveparken	Sammenhengende turstiområde langs elva i sentrumsområdet.
Nordbylunden	Bydelspark på Åskollen med musikkpaviljong.
Konnerud Torg	Avgrenset areal med scene i tilknytning til Konnerudsenteret.
Marienlystområdet	Arealet tilknyttet Drammenshallen, idrettsanlegg, Drammensbadet, friidrettsarena, kunstisanlegg.
Marienlyst - kastfeltet	Gruset areal på Marienlyst, egnet for tivoli og sirkus.
Drammen scener	Drammens teater og Union scener med tilhørende uteområder. Se www.....

Om tilbud og arrangement i Drammen se:

Elvebyen Drammen: www.drammen.no/

Drammen scener: unionscene.no | drammensteater.no

